

Βρυξέλλες, 10 Δεκεμβρίου 2019
(OR. en)

14972/19

HYBRID 56	EDUC 478
DISINFO 18	AUDIO 118
AG 68	DIGIT 179
PE 257	INF 332
DATAPROTECT 300	COSI 252
JAI 1307	CSDP/PSDC 575
CYBER 328	COPS 360
JAIEX 177	POLMIL 129
FREMP 176	IPCR 23
RELEX 1147	PROCIV 100
CULT 141	CSC 294

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Συμπληρωματικές προσπάθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (10 Δεκεμβρίου 2019)

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με συμπληρωματικές προσπάθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, τα οποία εγκρίθηκαν κατά την 3739η σύνοδο του Συμβουλίου στις 10 Δεκεμβρίου 2019.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με συμπληρωματικές προσπάθειες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών

1. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα σχετικά συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου¹ και του Συμβουλίου² και εκφράζει τη συνεχή του δέσμευση στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ένωσης και των κρατών μελών της στις πολύπλευρες και διαρκώς εξελισσόμενες υβριδικές απειλές και στη βελτίωση της συνεργασίας για την ανίχνευση, την πρόληψη και την αντιμετώπισή τους.
2. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την εφαρμογή του κοινού πλαισίου για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών (2016) και της κοινής ανακοίνωσης σχετικά με την αύξηση της ανθεκτικότητας και την ενίσχυση των ικανοτήτων για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών (2018), καθώς και του σχεδίου δράσης κατά της παραπληροφόρησης (2018), σύμφωνα με τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου.
3. Την πρωταρχική ευθύνη για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών φέρουν τα κράτη μέλη. Οι προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ είναι συμπληρωματικής φύσης και καταβάλλονται με την επιφύλαξη της αποκλειστικής αρμοδιότητας των κρατών μελών σε θέματα εθνικής ασφάλειας. Για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, είναι αναγκαία μια ολοκληρωμένη προσέγγιση της ασφάλειας, η οποία θα αφορά το σύνολο της δημόσιας διοίκησης και το σύνολο της κοινωνίας, θα άπτεται δε όλων των σχετικών τομέων πολιτικής με πιο στρατηγικό, συντονισμένο και συνεκτικό τρόπο. Είναι σημαντικό να ακολουθείται και να εφαρμόζεται, και σε επίπεδο ΕΕ, μια προσέγγιση που να αφορά το σύνολο της διοίκησης.
4. Στα παρόντα συμπεράσματα, το Συμβούλιο καθορίζει προτεραιότητες σχετικά με την προστασία των κοινωνιών, των πολιτών και των ελευθεριών μας καθώς και την ασφάλεια της Ένωσής μας έναντι υβριδικών απειλών στο πλαίσιο της εφαρμογής του νέου στρατηγικού θεματολογίου για την περίοδο 2019-2024, με την προώθηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης της ασφάλειας με καλύτερο συντονισμό, πόρους και τεχνολογικές ικανότητες, αξιοποιώντας το σημαντικό έργο που έχει ήδη επιτελεστεί σε διάφορους τομείς πολιτικής, μεταξύ άλλων ως μέρος της συνεργασίας της ΕΕ για την ασφάλεια και την άμυνα.

¹ Πιο συγκεκριμένα, τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου 2019, του Μαρτίου 2019, του Δεκεμβρίου 2018, του Οκτωβρίου 2018, του Ιουνίου 2018, του Μαρτίου 2018, του Ιουνίου 2015 και του Μαρτίου 2015.

² Πιο συγκεκριμένα, ST 10048/19, ST 6573/1/19 REV1, ST 10255/19, ST 12836/19, ST 7928/16.

5. Οι προσπάθειες για την προστασία των δημοκρατικών θεσμών μας από υβριδικές απειλές πρέπει πάντοτε να σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ελευθερίας της έκφρασης και της πληροφόρησης και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

6. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να συνεχίσουν να αναπτύσσουν, να βελτιώνουν μέσω της εκπαίδευσης και να εξασκούν τις ικανότητές τους για την ανίχνευση, την ανάλυση των πηγών και την αντίδραση σε υβριδικές δραστηριότητες, και να στηρίζουν την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κρατών μελών και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ έναντι των υβριδικών απειλών μακροπρόθεσμα, αξιοποιώντας πλήρως τα κατάλληλα για τον σκοπό αυτό υπάρχοντα μέσα. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη επικαιροποίησης του επιχειρησιακού πρωτοκόλλου της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών βάσει των διδαγμάτων που προσδιορίστηκαν και αντλήθηκαν από προηγούμενες ασκήσεις.

7. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη συνεχιζόμενη ανάγκη συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς όπως ο ΟΗΕ, ο ΟΑΣΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης και ομάδες όπως η G7 για την προάσπιση της βασιζόμενης σε κανόνες παγκόσμιας τάξης, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της αντιμετώπισης υβριδικών απειλών, συμπεριλαμβανομένης της οικοδόμησης εμπιστοσύνης και άλλων συναφών μέτρων.

8. Το Συμβούλιο τονίζει τη δέσμευση της ΕΕ να συνεχίσει τη στενή συνεργασία με όλες, και ιδίως τις γειτονικές, σχετικές χώρες-εταίρους, η οποία προσφέρει αμοιβαία ενίσχυση, καθώς και τη στήριξη προς τις χώρες αυτές, για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών.

9. Το Συμβούλιο ζητεί συνεχείς και επίμονες προσπάθειες για την επίτευξη περαιτέρω προόδου στην υλοποίηση όλων των δράσεων που σχετίζονται με την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών στο πλαίσιο της κοινής δέσμης προτάσεων για την εφαρμογή των κοινών δηλώσεων για τη συνεργασία ΕΕ-NATO, μεταξύ άλλων στους τομείς της αντίληψης της κατάστασης, της στρατηγικής επικοινωνίας, της πρόληψης και αντιμετώπισης κρίσεων και της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο αυτό, επαναλαμβάνει την ανάγκη για περαιτέρω ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, καθώς και για τακτικές παράλληλες και συντονισμένες ασκήσεις (PACE), με τη συμμετοχή όλων των κρατών μελών της ΕΕ και των συμμάχων του NATO, και ζητεί την έγκαιρη οριστικοποίηση του νέου σχεδίου PACE. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να ληφθούν υπόψη τα διδάγματα που προσδιορίστηκαν και τη σημασία της απρόσκοπτης ανταλλαγής πληροφοριών χωρίς αποκλεισμούς και χωρίς διακρίσεις.

Επιπλέον, το Συμβούλιο επισημαίνει τις πολύτιμες συνεισφορές του ευρωπαϊκού κέντρου αριστείας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών στο Ελσίνκι και ενθαρρύνει τη συνεργασία του με τα σχετικά κέντρα αριστείας του NATO. Εκφράζει επίσης ικανοποίηση για τις τακτικές και διαρθρωμένες ανταλλαγές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ της μονάδας ανάλυσης υβριδικών απειλών του Κέντρου Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ (INTCEN) και του τμήματος ανάλυσης υβριδικών απειλών του NATO.

10. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών, σε συνεργασία με την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (EYED), για την πραγματοποίηση της έρευνας σχετικά με τους υβριδικούς κινδύνους που προβλέπεται στη δράση 1 του κοινού πλαισίου για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών (2016), και ζητεί να συνεχιστούν οι εργασίες και ενδεχομένως να επανεξεταστεί η έρευνα σχετικά με τους υβριδικούς κινδύνους, προκειμένου να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι αδυναμίες.

Συνεκτική συνεργασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών

11. Κατά την ανάπτυξη και χρήση νέων και αναδυόμενων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της τεχνητής νοημοσύνης και των τεχνικών συλλογής δεδομένων, οι νέες ευκαιρίες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας καθώς και οι πιθανές αδυναμίες και αλυσιδωτές συνέπειες στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των υβριδικών απειλών πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη, ώστε να μειωθούν οι συνολικοί κίνδυνοι, μεταξύ άλλων και στη διαδικασία στρατηγικού σχεδιασμού του προγράμματος-πλαισίου για την έρευνα και την καινοτομία.

12. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι οι κακόβουλες δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο μπορούν να αποτελέσουν μέρος των υβριδικών απειλών και, στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζει τη σημασία της εργαλειοθήκης της ΕΕ για τη διπλωματία στον κυβερνοχώρο.

13. Η σχέση μεταξύ των υβριδικών απειλών και της οικονομικής ασφάλειας αποτελεί σημαντικό στοιχείο, το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και παραμένει πρωτίστως ευθύνη των κρατών μελών.

14. Νέα μέσα, όπως ο μηχανισμός στο πλαίσιο του κανονισμού της ΕΕ για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, παρέχοντας τα μέσα για τον εντοπισμό και την ανάλυση άμεσων ξένων επενδύσεων που είναι πιθανό να επηρεάσουν την ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη.

15. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει την ανθεκτικότητα έναντι των υβριδικών απειλών στη διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων για τις σχετικές μελλοντικές νομοθετικές προτάσεις, συμπεριλαμβανομένων των μελλοντικών προγραμμάτων-πλαisiών για την έρευνα και την καινοτομία.

16. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία των τακτικών ασκήσεων και των συζητήσεων βάσει σεναρίων για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών σε υπουργικό και άλλα επίπεδα, καθώς και τη συμπερίληψη υβριδικών στοιχείων σε άλλες σχετικές ενωσιακές δραστηριότητες κατάρτισης και ασκήσεων σε όλα τα διαφορετικά επίπεδα, με τη στήριξη των κρατών μελών και των σχετικών φορέων, ιδίως του ευρωπαϊκού κέντρου αριστείας για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, κατά περίπτωση.

17. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των επόμενων βημάτων της ενωσιακής συνεργασίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να προχωρήσουν σε χαρτογράφηση που θα λαμβάνει υπόψη κατά ολοκληρωμένο τρόπο τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα και τα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί, ενόψει πιθανών νέων πρωτοβουλιών.

Διασύνδεση εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας

18. Οι αρχές επιβολής του νόμου, πολιτικής προστασίας και άλλες σχετικές αρχές θα πρέπει να συνεχίσουν να αναπτύσσουν την ετοιμότητά τους για την πρόληψη και την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών. Η συνεργασία μεταξύ των σχετικών εθνικών αρχών, καθώς και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ σε όλο το πλέγμα εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας, με βάση τις αντίστοιχες εντολές τους, πρέπει να καθιερωθεί και να βελτιώνεται συνεχώς, με την παράλληλη αύξηση των συνεργειών και την αποφυγή της επικάλυψης των προσπαθειών, μεταξύ άλλων μέσω οριζόντιων μεθόδων εργασίας, εθελοντικής ανταλλαγής πληροφοριών και κατάρτισης και ασκήσεων που θα καλύπτουν όλους τους τομείς. Για τον σκοπό αυτό, θα πρέπει να αξιολογηθούν περαιτέρω οι υποστηρικτικοί ρόλοι και οι συνεισφορές των σχετικών μηχανισμών της ΕΕ και των οργανισμών της ΕΕ στο πλαίσιο των αντίστοιχων εντολών τους και με σεβασμό των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

19. Η χρήση των σχετικών μηχανισμών και μέσων της ΕΕ για τη στήριξη της αντίδρασης των κρατών μελών σε διατομεακές και διασυνοριακές απειλές θα πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω από τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ μαζί με τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των ολοκληρωμένων ρυθμίσεων για την πολιτική αντιμετώπιση κρίσεων (IPCR), του μηχανισμού πολιτικής προστασίας της Ένωσης (UCPM) και του κέντρου συντονισμού αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών (ΚΣΑΕΑ).

20. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη δυνατότητα των κρατών μελών να επικαλούνται τη ρήτρα αλληλεγγύης (άρθρο 222 της ΣΛΕΕ) για την αντιμετώπιση σοβαρής κρίσης που προκύπτει από υβριδική δραστηριότητα.

Αντίληψη της κατάστασης και ανάλυση πληροφοριών

21. Η ενωσιακή συνεργασία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών πρέπει να καθοδηγείται από αξιολόγηση των απειλών, που θα επικαιροποιείται τακτικά, και ολοκληρωμένη αντίληψη της κατάστασης. Την ανάπτυξή τους πρέπει να αναλάβει το INTCEN της ΕΕ και η μονάδα ανάλυσης υβριδικών απειλών εντός αυτού, ώστε να βελτιωθούν οι ικανότητες της ΕΕ και των κρατών μελών της να ανιχνεύουν, να προλαμβάνουν και να διακόπτουν υβριδικές δραστηριότητες καθώς και να αντιδρούν σε αυτές, σεβόμενα παράλληλα την αρμοδιότητα των κρατών μελών. Το Συμβούλιο θεωρεί ότι θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω το έργο της μονάδας ανάλυσης υβριδικών απειλών της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη το κατάλληλο επίπεδο πόρων, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής εμπειρογνομosύνης.

22. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τα συμπεράσματά του για την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών της 19ης Απριλίου 2016, όπου ζητείται η κινητοποίηση των μέσων της ΕΕ για την πρόληψη και την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών κατά της Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και κατά εταίρων. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη για περαιτέρω ανάπτυξη των υφιστάμενων λειτουργιών αντίληψης της κατάστασης των κρατών μελών και της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις πηγές των απειλών, και για καλύτερη χρήση της ανάλυσης πληροφοριών του INTCEN της ΕΕ και της μονάδας ανάλυσης υβριδικών απειλών εντός αυτού, ιδίως στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής και διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ όσον αφορά την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών.

23. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ενδεχόμενη σχετική συμβολή των αποστολών και επιχειρήσεων ΚΠΑΑ, όπου και όπως αρμόζει, στον προσδιορισμό και την ανάλυση ενδείξεων πιθανών υβριδικών ενεργειών από τρίτα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης με στόχο την απαξίωση και την παρεμπόδιση της δράσης της ΕΕ και των κρατών μελών της, αναγνωρίζει δε την αξία που έχει η περαιτέρω διερεύνηση της δυνατότητας ανάπτυξης αυτής της συνεισφοράς.

Προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας

24. Η προστασία των εθνικών και των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, καθώς και των λειτουργιών και των υπηρεσιών που έχουν ζωτική σημασία για την εύρυθμη λειτουργία του κράτους, της οικονομίας και της κοινωνίας, αποτελεί βασική προτεραιότητα, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας στις υβριδικές απειλές, η οποία απαιτεί μια προσέγγιση που να αφορά το σύνολο της δημόσιας διοίκησης και της κοινωνίας. Το έργο αυτό πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ισχυρές αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των διαφόρων ζωτικών λειτουργιών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, τον καίριο ρόλο του ιδιωτικού τομέα, το μεταβαλλόμενο περιβάλλον ασφάλειας και τους αναδυόμενους κινδύνους, τόσο στον πραγματικό κόσμο όσο και στον κυβερνοχώρο.

25. Επιπλέον, πέρα από τις ενωσιακές και εθνικές νομικές, κανονιστικές και εποπτικές απαιτήσεις που διέπουν την επιχειρησιακή ανθεκτικότητα και τη συνέχιση των δραστηριοτήτων, θα πρέπει να προαχθούν οι ρυθμίσεις με ιδιοκτήτες και διαχειριστές υποδομών και υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση και η πρόσβαση σε ζωτικές υπηρεσίες, επίσης πέρα από περιπτώσεις ανωτέρας βίας, εξασφαλίζοντας αποδεκτό επίπεδο ετοιμότητας για την αντίδραση σε όλες τις σχετικές απειλές καθώς και ευελιξία για την αντιμετώπιση και τον μετριασμό συμβάντων υψηλού αντικτύπου-χαμηλής πιθανότητας και την ανάκαμψη από αυτά.

26. Το Συμβούλιο τονίζει ότι, ενώ η ευθύνη για την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας αποτελεί πρωτίστως θέμα εθνικής αρμοδιότητας, ο υψηλός βαθμός διασυνοριακών και διατομεακών αλληλεξαρτήσεων απαιτεί συντονισμό ή, όπου κρίνεται απαραίτητο, εναρμονισμένες προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα της αδιάλειπτης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

27. Μετά την αξιολόγηση του Ιουλίου του 2019 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας (2008/114/EK) για τον προσδιορισμό και τον χαρακτηρισμό των ευρωπαϊκών υποδομών ζωτικής σημασίας, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να προβεί σε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη σχετικά με πιθανή πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας στις αρχές του νέου νομοθετικού κύκλου, συμπεριλαμβανομένων πιθανών πρόσθετων μέτρων για την ενίσχυση της προστασίας και της ανθεκτικότητας των υποδομών ζωτικής σημασίας στην ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχυρές αλληλεξαρτήσεις ανάμεσα στις ζωτικές λειτουργίες και υπηρεσίες.

28. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη και, όπου κρίνεται σκόπιμο, να αναπτύξει μη δεσμευτικές ρυθμίσεις συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών που μοιράζονται συνδεδεμένες υποδομές ζωτικής σημασίας.

29. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της οδηγίας για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύων και πληροφοριών (οδηγία «NIS») για την ανάπτυξη νοοτροπίας διαχείρισης κινδύνου και ασφάλειας από τους διαχειριστές σε κρίσιμους τομείς, καθώς και για τις εθνικές ικανότητες και στρατηγικές που διασφαλίζουν υψηλό επίπεδο ασφάλειας των συστημάτων δικτύων και πληροφοριών στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου των υβριδικών απειλών. Το Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη, την Επιτροπή και τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) να συνεχίσουν να αναπτύσσουν τη συνεργασία τους βάσει της σύστασης της Επιτροπής για τη συντονισμένη αντιμετώπιση περιστατικών και κρίσεων μεγάλης κλίμακας στον κυβερνοχώρο («προσχέδιο») σε όλα τα σχετικά επίπεδα.

Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης και διασφάλιση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών

30. Το Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου δράσης κατά της παραπληροφόρησης και αναγνωρίζει ότι η συνεχιζόμενη εφαρμογή του παραμένει στον πυρήνα των προσπαθειών της ΕΕ. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει την ανάγκη τακτικής επανεξέτασης και, όταν είναι αναγκαίο, επικαιροποίησης του σχεδίου δράσης για την εξασφάλιση αποτελεσματικής μακροπρόθεσμης προσέγγισης.

31. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι το έργο του τμήματος στρατηγικής επικοινωνίας της ΕΥΕΔ και ιδίως των τριών ειδικών ομάδων (Ανατολή, Δυτικά Βαλκάνια, Νότος) πρέπει να υποστηριχθεί με επαρκείς πόρους που θα επιτρέψουν τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση σε μακροπρόθεσμη βάση. Μεταξύ των καθηκόντων τους, και οι τρεις ειδικές ομάδες θα πρέπει να είναι σε θέση να ανιχνεύουν, να αναλύουν και να αντιμετωπίζουν συνεχώς δραστηριότητες παραπληροφόρησης ξένων κρατικών φορέων και εξωτερικών μη κρατικών φορέων. Οι ειδικές ομάδες θα πρέπει επίσης να συνεχίσουν να συμβάλλουν στην αποτελεσματική και τεκμηριωμένη θετική επικοινωνία και προβολή των αρχών, των αξιών και των πολιτικών της Ένωσης στις ανατολικές και νότιες γειτονικές χώρες της ΕΕ και στα Δυτικά Βαλκάνια, καθώς και στην ενίσχυση του γενικότερου περιβάλλοντος των μέσων ενημέρωσης και της κοινωνίας των πολιτών στις αντίστοιχες περιοχές τους. Το Συμβούλιο καλεί την ΕΥΕΔ να αξιολογήσει τις ανάγκες και τις δυνατότητες ενίσχυσης του έργου στρατηγικής επικοινωνίας της σε άλλες γεωγραφικές περιοχές, όπως η υποσαχάρια Αφρική, διατηρώντας παράλληλα τις απαραίτητες ικανότητες για την εκπλήρωση των υφιστάμενων καθηκόντων στρατηγικής επικοινωνίας.

32. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι απαιτείται ολοκληρωμένη προσέγγιση σε όλα τα επίπεδα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της παραπληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των παρεμβάσεων που σκοπεύουν να υπονομεύσουν τις ελεύθερες και δίκαιες ευρωπαϊκές εκλογές, με τη βέλτιστη χρήση όλων των διαθέσιμων εργαλείων, διαδικτυακών και μη. Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να περιληφθεί η παρακολούθηση και η ανάλυση των παρεμβάσεων που παραπληροφορούν και χειραγωγούν, η επιβολή των ευρωπαϊκών κανόνων για την προστασία των δεδομένων, η εφαρμογή εκλογικών διασφαλίσεων, οι προσπάθειες για την ενίσχυση των πλουραλιστικών μέσων ενημέρωσης, της επαγγελματικής δημοσιογραφίας και της παιδείας στα μέσα ενημέρωσης, καθώς και της ευαισθητοποίησης μεταξύ των πολιτών. Το Συμβούλιο συνιστά την περαιτέρω εδραίωση ενός ενεργού και ανεξάρτητου διευρωπαϊκού δικτύου ελεγκτών γεγονότων και ερευνητών κατά της παραπληροφόρησης. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία και τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών, του ακαδημαϊκού κόσμου και του ιδιωτικού τομέα στην αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης και στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας.

33. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τις δυνατότητες του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης (RAS) όσον αφορά την καταπολέμηση της παραπληροφόρησης, ιδίως στο πλαίσιο των παρεμβάσεων στις εκλογές. Παροτρύνει την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, μαζί με τα κράτη μέλη, να αναπτύξουν περαιτέρω το RAS προς μια ολοκληρωμένη πλατφόρμα που θα επιτρέψει στα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να βελτιώσουν τη συνεργασία, τον συντονισμό και την ανταλλαγή πληροφοριών –όπως έρευνα και αναλυτικά συμπεράσματα, βέλτιστες πρακτικές και προϊόντα επικοινωνίας– ώστε να υποστηριχθεί η αντιμετώπιση των εκστρατειών παραπληροφόρησης στο πλαίσιο μιας σειράς ευρωπαϊκών και εθνικών προσπαθειών.

34. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη χρησιμότητα των μέτρων και των συστάσεων που παρουσίασε η Επιτροπή στις 12 Σεπτεμβρίου 2018 στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για τη διασφάλιση ελεύθερων και δίκαιων ευρωπαϊκών εκλογών. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εξετάσουν τις δυνατότητες συνέχισης των δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών δικτύων συνεργασίας για τις εκλογές, ώστε να στηριχθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών. Το Συμβούλιο δέχεται με ικανοποίηση τις προσπάθειες της Επιτροπής να συνεργαστεί με όλους τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς και να υποστηρίξει ευρύ φάσμα μέτρων, όπως η άσκηση στην κυβερνοασφάλεια των ευρωπαϊκών εκλογών (EU ELEx19), λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές αρμοδιότητες σε αυτόν τον τομέα.

35. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη να συνεχιστεί η συνεργασία με τις πλατφόρμες μέσω κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να επιτευχθούν υψηλότερα πρότυπα ευθύνης, διαφάνειας και λογοδοσίας για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης. Επιπλέον, θα πρέπει να παρέχεται απρόσκοπτη πρόσβαση σε ανωνυμοποιημένα δεδομένα από τους παρόχους πλατφορμών κοινωνικής δικτύωσης για ακαδημαϊκή έρευνα, προκειμένου να διευκολύνονται οι τεκμηριωμένες πολιτικές. Το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να παρουσιάσει πρωτοβουλίες σχετικά με τα επόμενα βήματα για την αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στις διαδικτυακές πλατφόρμες. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα πρέπει να βασίζονται σε αξιολόγηση της εφαρμογής του κώδικα πρακτικής για την παραπληροφόρηση, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αναλυτικές εργασίες και τις εκθέσεις εκ μέρους του ακαδημαϊκού κόσμου και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, την έκθεση παρακολούθησης σχετικά με τον κώδικα από την ομάδα ευρωπαϊκών ρυθμιστικών αρχών για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, καθώς και τα διδάγματα από τις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο του Μαΐου του 2019. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να εξετάσει τρόπους, συμπεριλαμβανομένων πιθανών μηχανισμών επιβολής για τις διαδικτυακές πλατφόρμες, για την περαιτέρω ενίσχυση της εφαρμογής του κώδικα πρακτικής, ιδίως συμπεριλαμβάνοντας ανεξάρτητη αξιολόγηση της συμμόρφωσης των υπογραφόντων με τις δεσμεύσεις τους.

Ασφάλεια των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ

36. Η ασφάλεια του προσωπικού, των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ έναντι υβριδικών απειλών και άλλων κακόβουλων δραστηριοτήτων αποτελεί κοινό συμφέρον της ΕΕ και των κρατών μελών της. Το Συμβούλιο καλεί τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, με την υποστήριξη των κρατών μελών, να εξασφαλίσουν την ικανότητα της Ένωσης να προστατεύει την ακεραιότητά της και να ενισχύει την ασφάλεια των δικτύων πληροφοριών και επικοινωνιών της ΕΕ και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων από κακόβουλες δραστηριότητες κάθε είδους, βάσει ολοκληρωμένης αξιολόγησης των απειλών. Προς τον σκοπό αυτό, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί, με την υποστήριξη των κρατών μελών, θα πρέπει να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν μια ολοκληρωμένη δέσμη μέτρων για να εγγυηθούν την ασφάλειά τους, σύμφωνα με την εντολή του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ιουνίου του 2019. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα των υποδομών ΤΠ της ΕΕ για την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών μεταξύ των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών και των κρατών μελών της ΕΕ.
